

Liikenneturvallisuuuskalvosarja 2014

Liikennevakuutuskeskus (LVK),
Vakuutusyhtiöiden
liikenneturvallisuuustoimikunta (VALT)

Sisältö

- Liikennevakuutuskeskuksen tehtävät lyhyesti
- Liikennevakuutuksesta korvatut vahingot
- Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat – kuolemaan johtaneet onnettomuudet
- VALT:n vinkkicorneri: näkyvyys autosta
- VALT:n vinkkicorneri: renkaat
- Maksimoi turvallisuustekijät - ajoneuvojen turvallisuus

Liikennevakuutuskeskus

- Liikennevakuutuskeskus on kaikkien Suomessa liikennevakuutustoimintaa harjoittavien **vakuutusyhtiöiden yhteistyöelin**
- Lisäksi LVK toimii kansallisena **vihreä kortti -järjestelmän toimistona** ja takuurahastona

Liikennevakuutus on pakollinen liikenteessä käytettäville moottoriajoneuvoille. Se korvaa ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä johtuneet ajoneuvossa olleiden henkilövahingot sekä ulkopuolisten henkilö- ja omaisuusvahingot liikennevakuutuslain mukaisesti

Liikennevakuutuskeskuksen tehtäviä

- Myöntää liikennevakuutuksia ulkomaisille ajoneuvoille
- Hoitaa ulkomaisia yhteyksiä
- Hoitaa tuntemattomien, vakuuttamattomien, ulkomaisten ja siirtovakuutettujen ajoneuvojen aiheuttamat vahingot sekä ajoneuvojen aiheuttamat porovahingot
- Perii hyvikkeet vakuuttamattomilta ajoneuvoilta
- Antaa vakuutustointia edistäviä ohjeita
- Tekee riskimaksulaskelmia
- ***Kokoa liikennevakuutuksen yhteiset vahinkotilastot***
- Antaa korvaustointia yhdenmukaistavia ohjeita
- ***Tekee liikenneturvallisuustyötä (=Liikenneturvallisuusyksikkö)***

Liikennevakuutuskeskuksen liikenneturvallisuustyö

- Organisoii liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatoiminnan
 - ***Tutkinnan tavoitteena on oppia onnettomuuksista - Miten vastaava onnettomuus voitaisiin estää jatkossa tai miten seurauksia voitaisiin lieventää?***
- Ylläpitää onnettomuustietorekisteriä
- Tuottaa onnettomuustilastoja ja analyysyjä
- On osapuolena liikenneturvallisuutta edistävissä tutkimuksissa ja yhteistyöhankkeissa
- Koordinoi ja tekee vakuutusalan yhteistä kotimaista ja kansainvälistä liikenneturvallisuustyötä
- Tekee aloitteita ja valmistelee lausuntoja
- Lisäksi LVK kokoaa liikennevakuutuksen yhteiset vahinkotilastot

Liikennevakuutuksesta korvatut vahingot

Lakisääteisestä liikennevakuutuksesta korvatut vahingot 2013

- Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet 17 941 kpl
 - Vammutuneiden ja kuolleiden lukumäärä 23 085 kpl
 - Lievästi vammautuneet 22 545 kpl
 - Vaikeasti vammautuneet 358 kpl
 - Kuolleet 182 kpl
- Muut kuin henkilövahinkoon johtaneet 82 444 kpl
- Kaikki vahingot yhteensä 100 385 kpl

- Liikennevakuutuksesta maksettavat korvaukset vuonna 2013 sattuneille onnettomuuksille on yhteensä **535 000 000 €**
- Liikennevakuutuksesta maksettava keskimääräinen korvaus vuonna 2013 sattuneelle vahingolle on **4 800 €**:
 - Keskimääräinen henkilökorvaus on **15 400 €**
 - Keskimääräinen omaisuuskorvaus on **2 400 €**

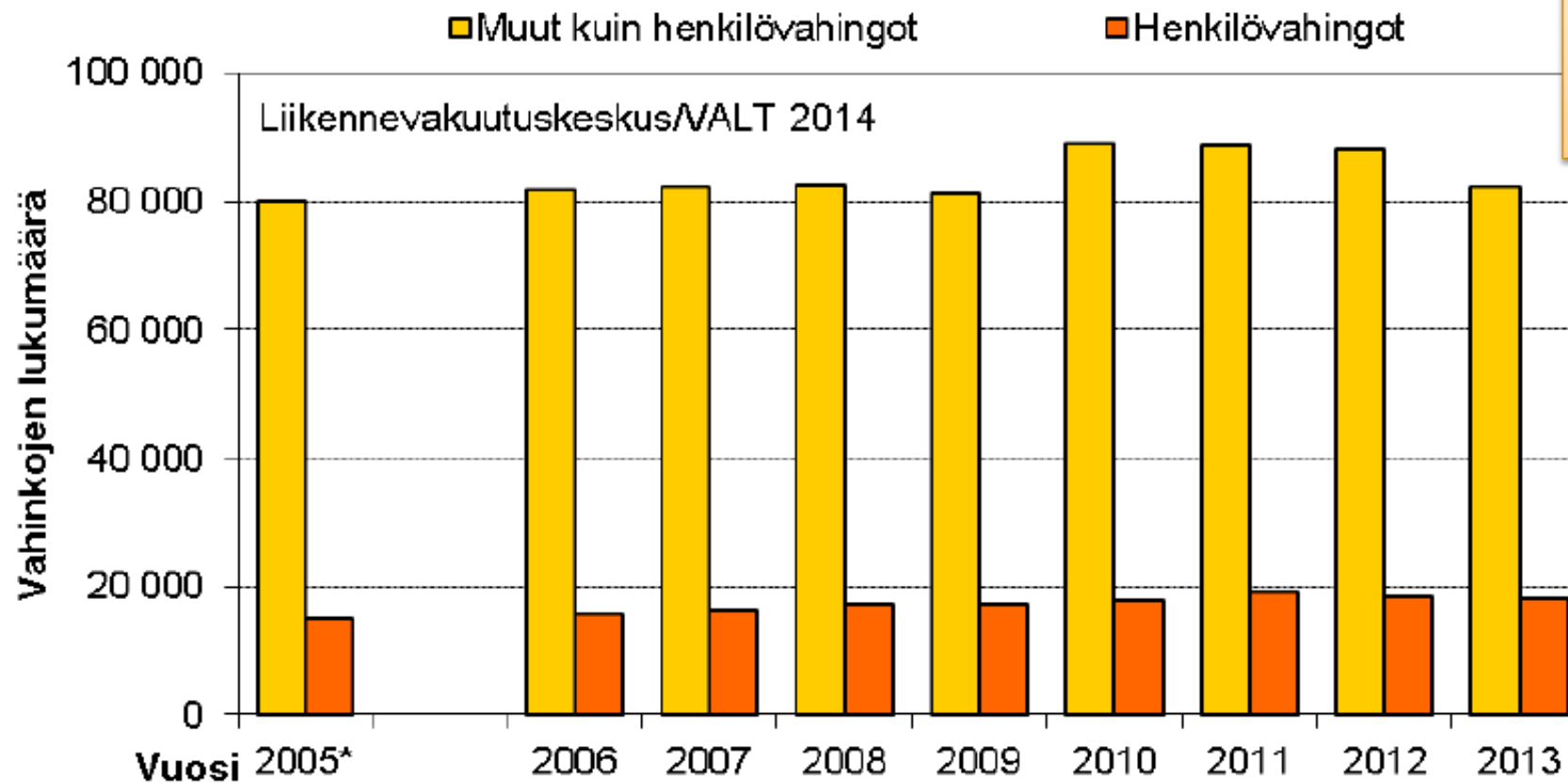

Liikennevakuutuskorvausten epääminen/alentaminen

- Yleensä kaikki liikennevahingossa vammoja saaneet ovat oikeutettuja korvauksiin – myös vahinkoon syylliset
- Korvaus voidaan kuitenkin **evätä tai alentaa** mm. seuraavissa tapauksissa:
 - moottoriajoneuvon omistaja, kuljettaja, matkustaja tai muu vahingon kärsinyt (esim. jalankulkija) on itse aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksella
 - rattijuopumustapauksissa
 - luvattomasti käyttöön otetun ajoneuvon kuljettaja ja matkustajat (esim. moottoriajoneuvon käyttövarkaus tai luvaton käyttö)
- ! ■ Vakuutusyhtiöillä on oikeus periä maksamansa korvaukset takaisin vahingon aiheuttaneelta törkeään rattijuopumukseen syylistyneeltä kuljettajalta ! ■
 - **Esimerkiksi** vakavasti loukkaantuneelle maksettavat korvaukset voivat olla 1-2 miljoonaa euroa

Liikennevahinkojen lukumäärän kehitys 2005-2013

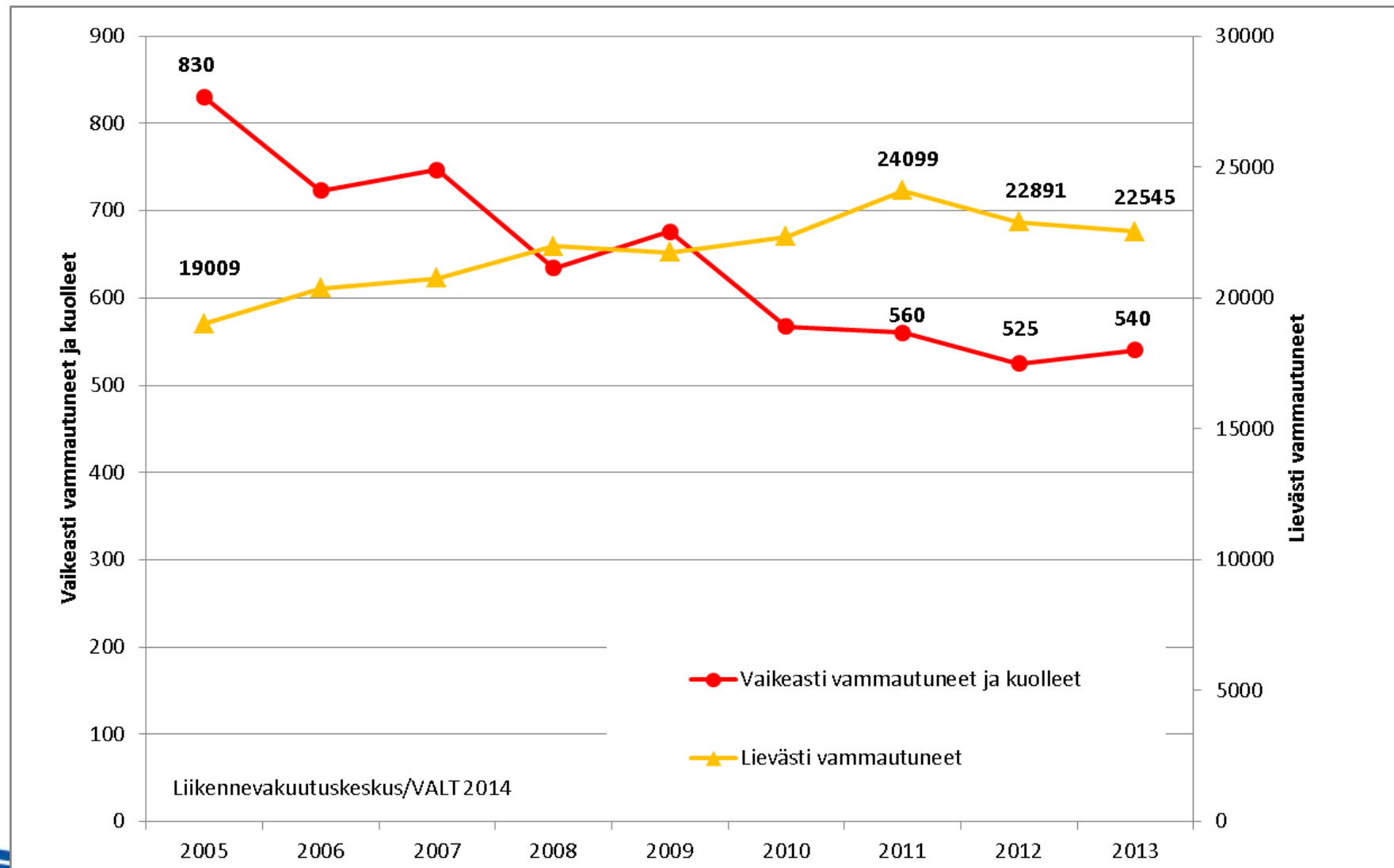

Muiden kuin
henkilövahinkojen
lukumäärä 2013 oli
82 444

Henkilövahinkojen
lukumäärä 2013
oli **17 941**

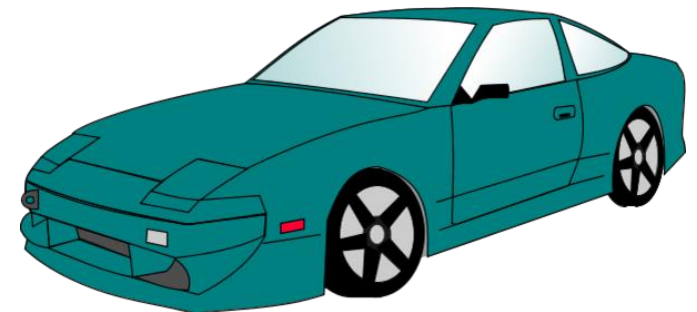
Vaikeasti vammautuneiden ja kuolleiden sekä lievästi vammautuneiden henkilöiden lukumäärät 2005–2013

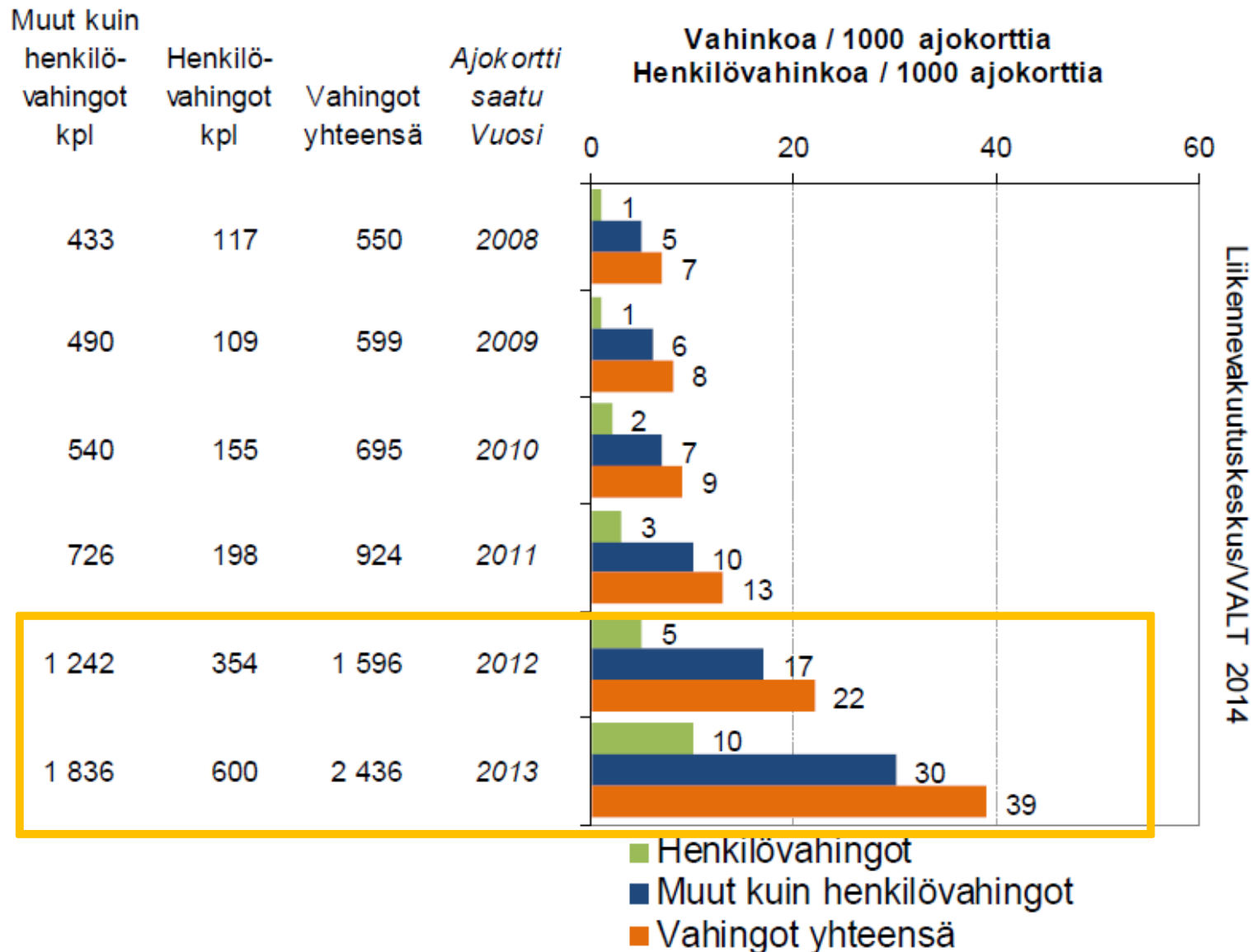
Aiheuttajakuljettajan sukupuoli ja ikä vuonna 2013

- Mieskuljettajat aiheuttivat noin 70 % kaikista liikennevahingoista - niin lumisessa/jäisessä kuin kuivassakin ajokelissä
- Alle 26-vuotiaat kuljettajat aiheuttivat **yli neljänneksen** kaikista liikennevahingoista ja **yli kolmanneksen** henkilövahingoista
- Nuorten aiheuttamissa vahingoissa on merkittävästi enemmän uhreja 100 vahinkoa kohden kuin varttuneempien kuljettajien
 - 18-19-vuotiaat **56 uhria**/100 vahinkoa
 - 31-40-vuotiaat **37 uhria**/100 vahinkoa

2008–2013 ensimmäisen ajokortin saaneiden kuljettajien vuonna 2013 aiheuttamien vahinkojen lukumäärät suhteutettuna

Pysäköintialuevahingot

- Pysäköintialueilla sattuneiden vahinkojen lukumäärä on **1,5-kertaistunut** 10 vuodessa
- Vuosittain tapahtuu noin 45 000 vahinkoa pysäköintialueilla, mikä on yli 40 % kaikista vahingoista
- Noin 60 % pysäköintialuevahingoista on peruutusvahinkoja
- Vahingoista n. 80 % sattuu päivänvalossa
- Alle 25-vuotias kuljettaja aiheuttaa pysäköintialuevahingoista noin joka viidennen

Pysäköintialuevahingot

Nuorten aiheuttamista liikennevahingoista noin joka kolmas, yli 6 000 vahinkoa/vuosi, tapahtuu pysäköintialueella.

Keskimääräinen pysäköintialuevahinkokorvaus vuonna 2013 oli 1 900 €

VALT:n vinkkicorneri - pysäköintialueet

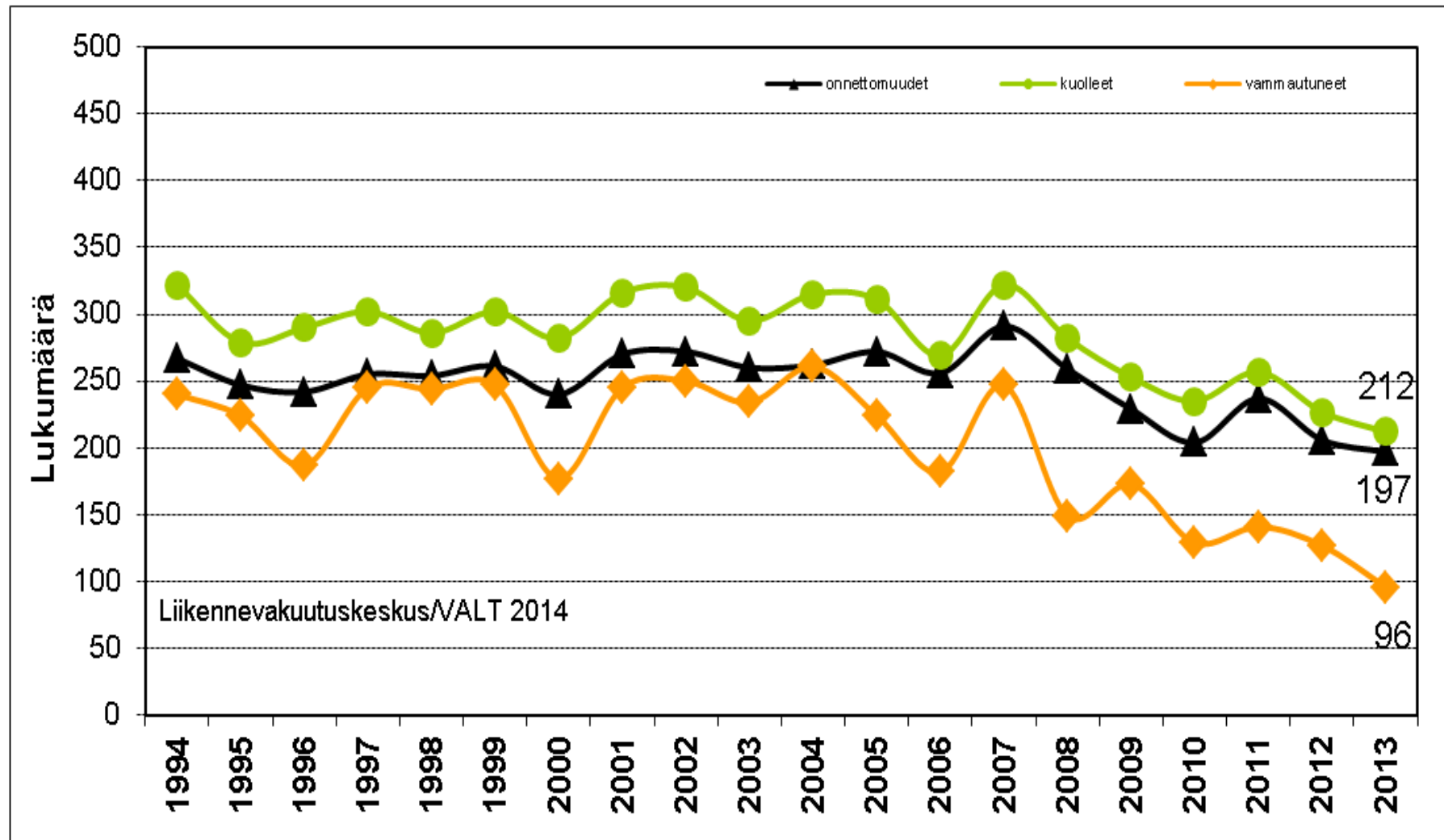
- Suosi selkeitä ja tilavia pysäköintialueita
- Jos hallitset peruuttamisen, on lähtemisen helpottamiseksi suositeltavaa peruuttaa ruutuun
- Hyödynnä pysäköinnissä avustavia tutkia ja kameroita, mutta muista aina myös kääntää päätäsi kohti etenemissuuntaasi
- Pidä autosi ikkunat puhtaina ja kirkkaina näkyvyyden varmistamiseksi
- Ennen liikkeelle lähtöä tutustu ympäristöösi ja tunnista mahdolliset vaaratekijät (jalankulkijat, eläimet, lähestyvät ajoneuvot, kiinteät kohteet tms.)
- Lähde liikkeelle varovasti ja hitaasti ympäristöä aktiivisesti havainnoiden
- Muista, että ellei pysäköintialueiden sisällä ole toisin osoitettu (esim. kärkikolmio, stop-merkki), oikealta tuleva on etuajo-oikeutettu

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat – kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet

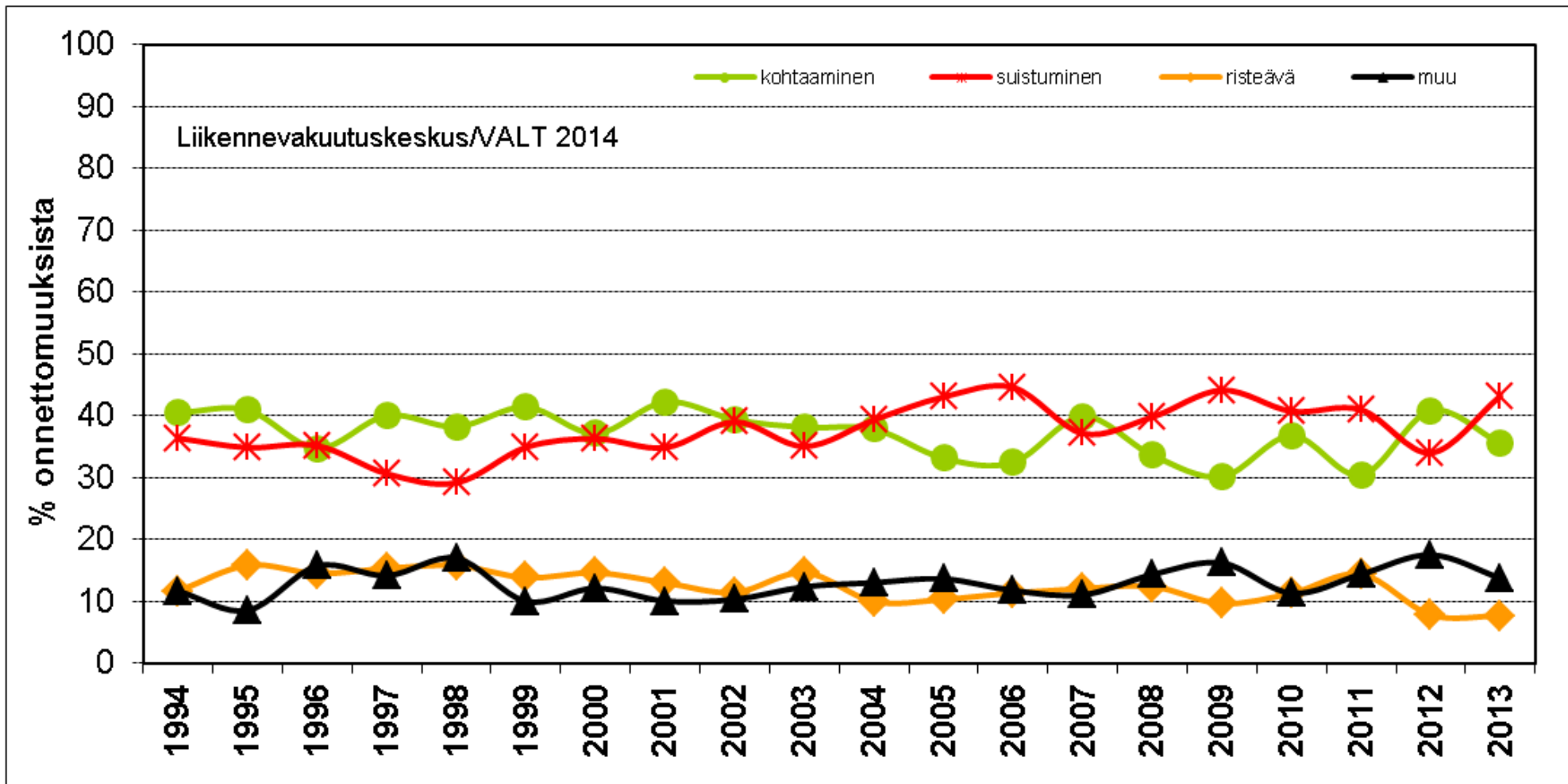

Onnettomuuksien ja niissä kuolleiden tai vammautuneiden henkilöiden lukumäärä vuosina 1994–2013

Onnettomuustyyppi vuosina 1993-2013

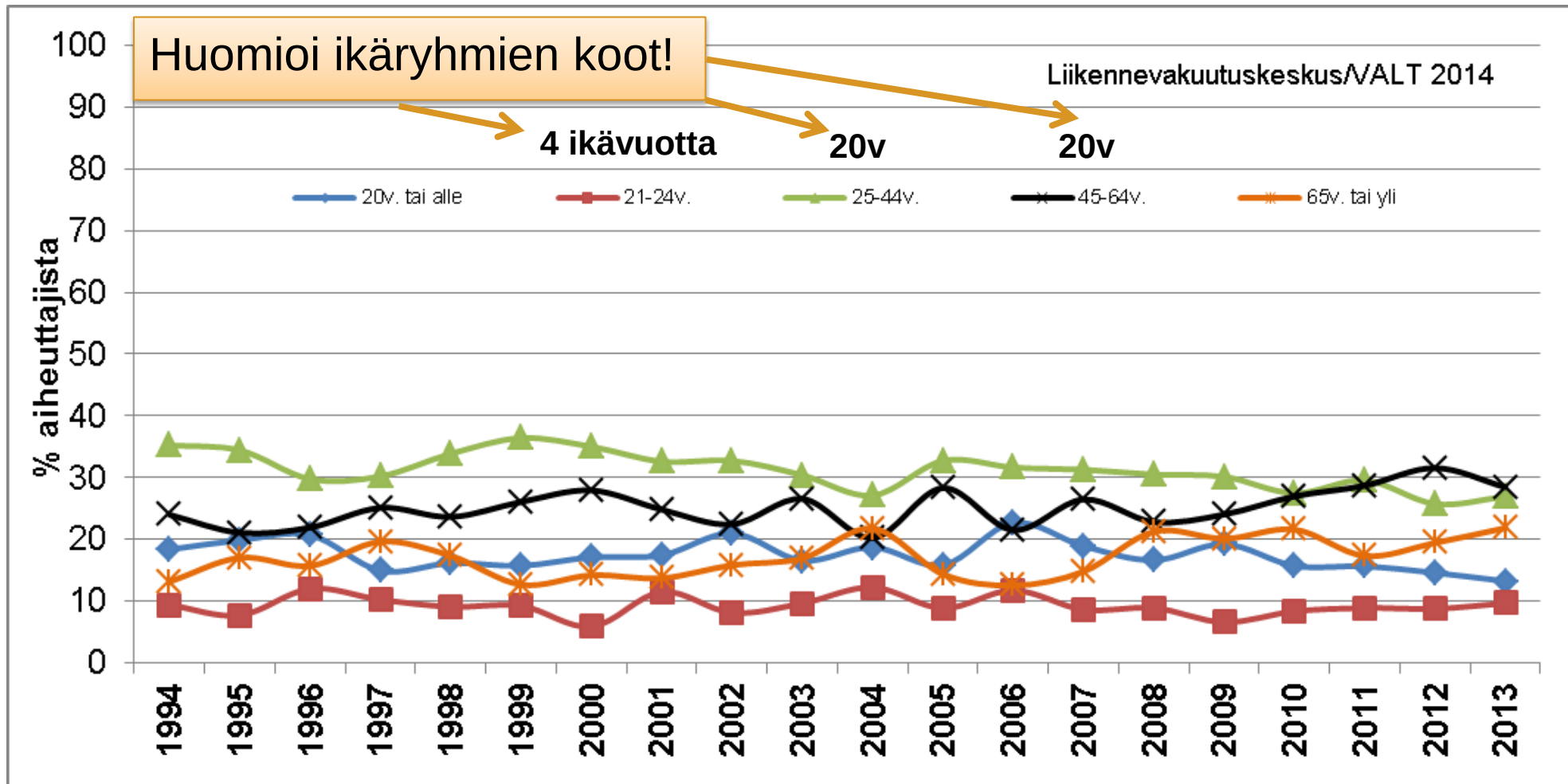
Yleistä onnettomuuksista

- Tapahtumakuukausi: noin 35 % onnettomuuksista tapahtuu kesä–elokuussa
- Valoisuus: noin 70 % onnettomuuksista tapahtuu päivänvalossa
- Kelityyppi: noin 70 % onnettomuuksista tapahtuu kuivalla kesä- tai talvikelillä
- Ajoneuvo: noin 80 % onnettomuuksista aiheuttajakuljettajan ajoneuvo on henkilö-/pakettiauto
- Sukupuoli: noin 85 % aiheuttajakuljettajista on miehiä

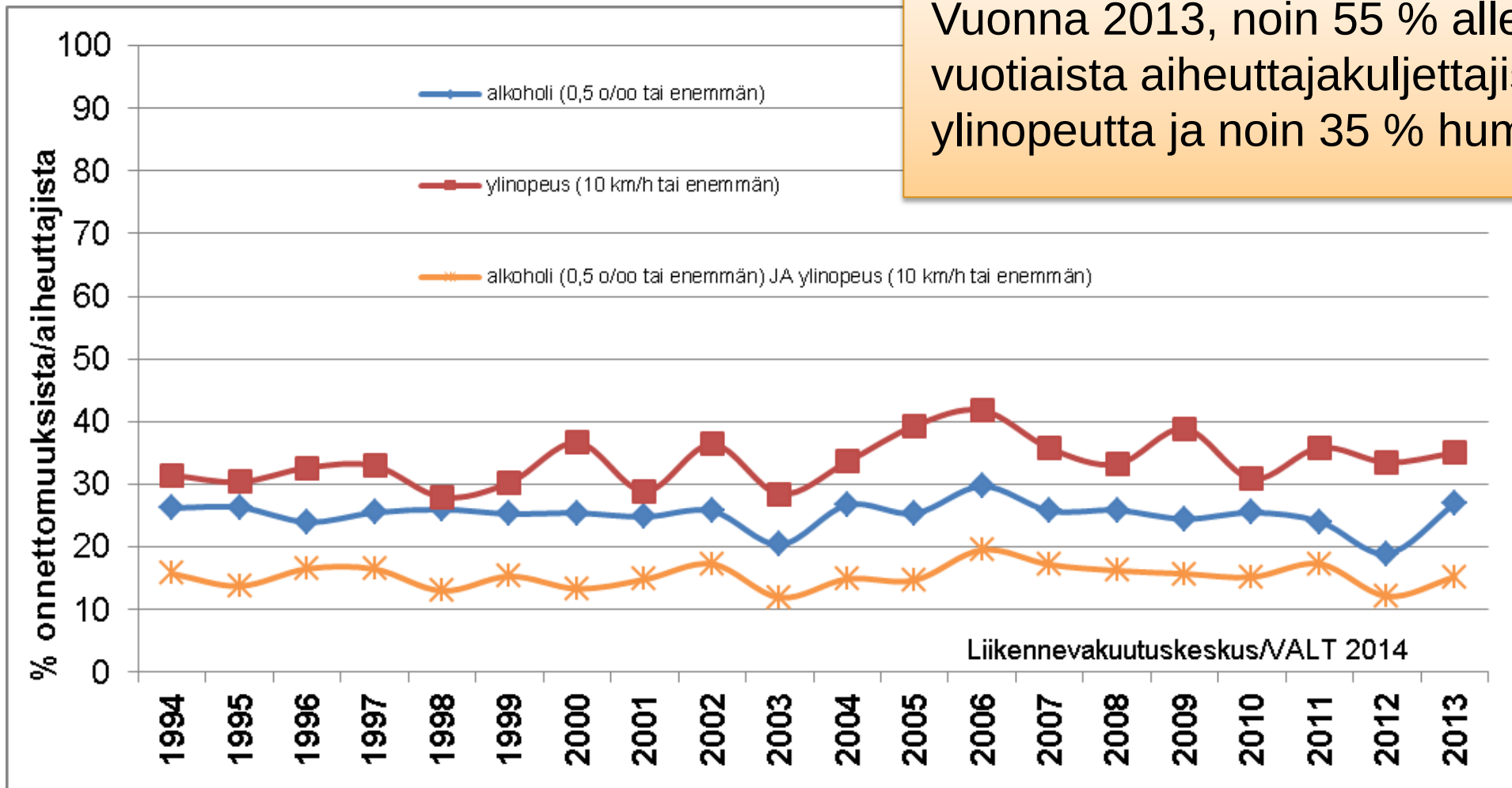
Aiheuttajakuljettajan ikä vuosina 1994–2013

Noin joka neljäs onnettomuus on alle 25-vuotiaan kuljettajan aiheuttama

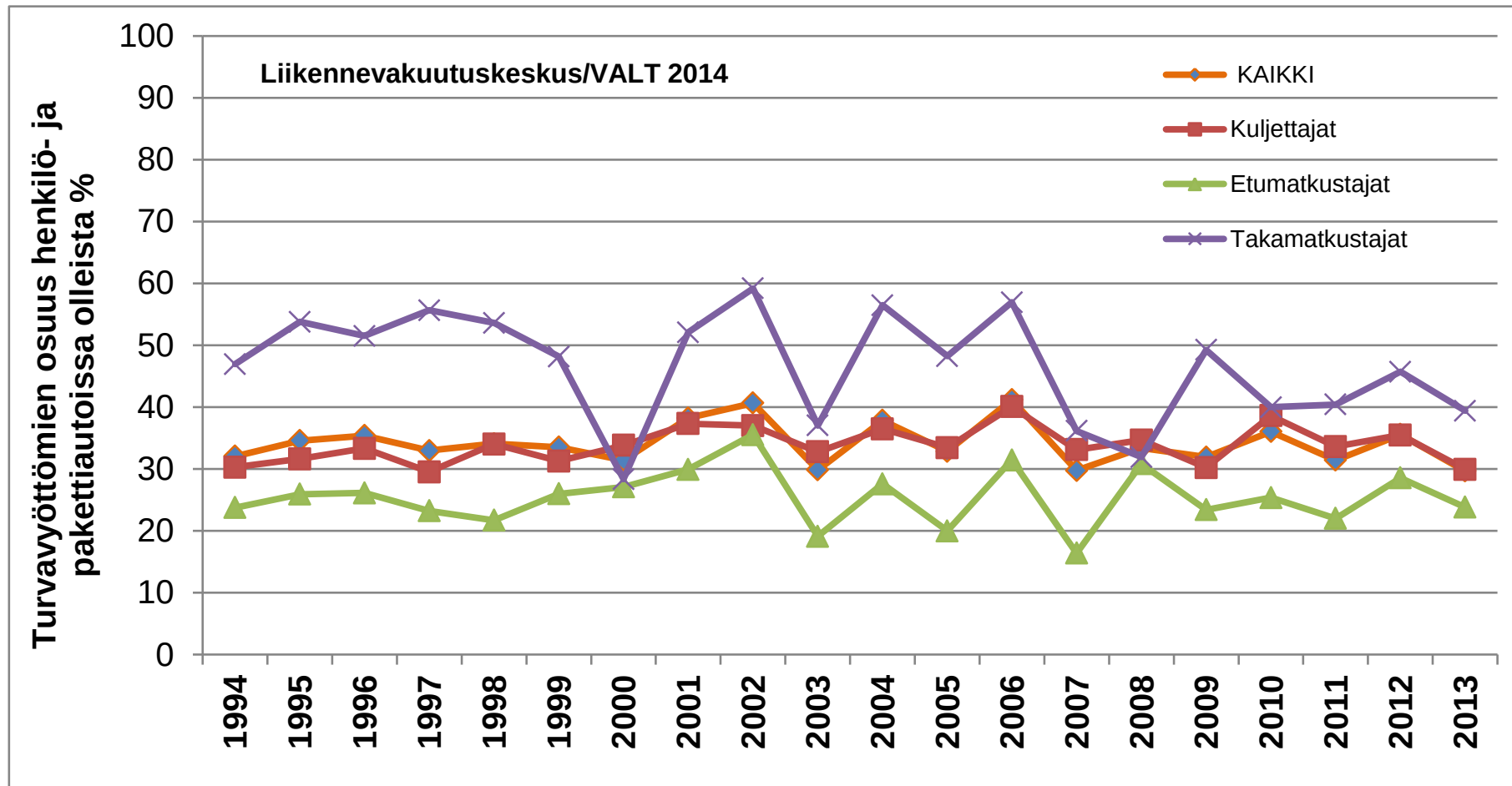
Aiheuttajakuljettajan veren alkoholipitoisuus ja ylinopeus vuosina 1994–2013

Vuonna 2013, noin 55 % alle 25-vuotiaista aiheuttajakuljettajista ajoi ylinopeutta ja noin 35 % humalassa

Turvavyön käyttämättömyys vuosina 1994–2013

Vuonna 2013 noin 35 % alle 25 vuotiaista ei käyttänyt turvavyötä – ainakin 5 nuorta olisi selvinnyt hengissä turvavyötä käyttämällä

Alle 25-vuotiaiden aiheuttajakuljettajien riskit

- TOP 3 -välittömät riskit vuosilta 2004–2013 (*aktiivisesti onnettomuuden syntyyn vaikuttanut riskitekijä*):
 - Ajoneuvon käsittelyvirheet tai ajotoiminnot: n. 40 % onnettomuuksista (esim. virheellinen ajolinja, virheellinen ohjausliike)
 - Osallisen ennakointi- ja arviointivirheet: n. 25 % onnettomuuksista (esim. virheellinen arviointi omista kulkumahdollisuuksista (nopeus, väistäminen), ajoi tilanteeseen ennakoimatta tai varmistamatta)
 - Osallisen havaintovirheet: n. 15 % onnettomuuksista (esim. ei havainnut toista osapuolta tai tilannetta)
- Taustariskeissä (*taustalla vaikuttavat riskit, jotka mahdollistavat tai eivät estä tapahtumien kohtalokasta kulkua tai lisäävät vammoja*) korostuvat erityisesti:
 - kuljettajan tilaan (väsymys, alkoholi, lääkkeet, kiire jne.),
 - ennakointiin ja liikennetilanteeseen (esim. ajonopeus) sekä
 - kolariturvallisuuteen (esim. turvavyö, turvatyyny) liittyvät riskitekijät

VALT:n vinkkicorneri - näkyvyys autosta

- Lähtökohtana tulee olla: "***Älä lähde kiireessä - varaa aikaa auton puhdistamiseen***"
- Pidä autossasi aina muutamaa hyvää jääraappaa ja lumiharjaa
- Suuntaa puhaltimet tuulilasiin ja säädä lämpötila & tehokkuus optimaaliseksi.
- Puhdista auton kaikki lasit huolellisesti lumesta, jäästä ja huurteesta ennen ajoon lähtöä. Harjaa lumi pois myös konepelliltä ja katolta. Näit estät lumen pölyämisen ja näkyvyyden heikkenemisen.
- Käytä mahdollisia taka- ja/tai tuulilasin lämmittimiä
- Nopeuttaaksesi ikkunoiden sisäpintojen sulamista käytä moottorinlämmitintä suositusten mukaisesti ennen ajoon lähtöäsi
- Älä vie autoon sisälle ylimääräistä kosteutta/lunta
- Puhdista myös peilit, ajo- ja jarruvalot sekä vilkut jäästä, lumesta ja liasta
- Poista lumi ja jää myös tuulilasinpyyhkijöistä ja varmista niiden toimivuus
- Muista säännöllisesti puhdistaa myös auton lasit sisäpuolelta

VALT:n vinkkicorneri - renkaat

- Lähtökohtana on, että kuljettaja tietää, millaiset renkaat autossa on:
 - Renkaiden urasyvyys. Sakkoraja (kesällä $\geq 1,6\text{mm}$ ja talvella $\geq 3,0\text{mm}$) ei huonoissa ajo-olosuhteissa ole riittävä (esim. vesi- ja loskaliirto)
 - Renkaiden ikä. Vanhenemisen myötä kumin pito-ominaisuudet heikkenevät, mikä on huomioitava erityisesti kitkarenkaissa. Yli 7-vuotias rengas alkaa olla jo vaihtoiässä
 - Nastoituksen kunto. Rengasta saatetaan kutsua nastarenkaaksi, vaikka siinä ei enää juuri olekaan nastoja tai ne ovat katkenneet. Vanha, nastoitukseltaan huono rengas on riskirengas.
 - Renkaiden oikeat paineet. Noudata ohjeita myös kuormattuna ja muista tarkistaa paineet säännöllisesti - myös vararenkaasta!
- Lisäksi kannattaa huomioida
 - Renkaiden samanlaisuus. Sekarengastetun auton hallittavuus kärsii sitä enemmän, mitä erilaisempia renkaat keskenään ovat.
 - Renkaan mitat. Huonokuntoinen tiestö suosii kapeampaa ja rungoltaan pehmeämpää (käytännössä korkeaprofiilisempaa) rengasta.

Maksimoi turvallisuustekijät

Ajoneuvojen aktiivinen ja passiivinen turvallisuus

Autosi turvallisuus

- Autoa ostaessa tulisi hinnan, mittarilukeman ja polttoaineenkulutuksen lisäksi yhtenä valintakriteerinä olla **turvallisuus**:

"Mitä uudempi auto on, sitä paremmin se suojaa matkustajiaan onnettomuustilanteessa ja sitä aktiivisemmin se auttaa ehkäisemään onnettomuuksien syntymistä"

- Valitessasi autoa tutustu autojen törmäystestien tuloksiin, erityisesti Euro NCAP -testeihin, ja pyydä myyjältä selvitys auton turvavarusteista

Suomen yleisimpien käytettyjen automallien turvallisuus -esite

Automalli	Onnettomuusriski (onn. /1 milj. km)		Vammautumisriski (vamm. /1 milj. km)		Vammautumislukitus			Suhteellinen vammautumisriski		Euro NCAP
	Alieuttajana (absoluuttinen)		Ko. automallissa (laskennallisesti korjattu)		Ko. auto- mallissa	Vasta- puolella	Molemmissa yhteensä	Ko. automallissa / molemmissa autoissa		
Alfa Romeo 156 1997-06										Ei mitattu
Audi A3 1996–2003										★★★★
Audi A3 2003–2012										★★★★
Audi A4 1994–2000										★★
Audi A4 2000–2008										★★★★
Audi A6 1997–2004										★★★
Audi A6 2004–2011										★★★★★
BMW 3-sarja 1991–1998										★
BMW 3-sarja 1998–2005										★★★★
BMW 3-sarja 2005–2012										★★★★★
BMW 5-sarja 1995–2003										★★★★
BMW 5-sarja 2004–2010										★★★★

Esimerkki ”Suomen yleisimpien käytettyjen automallien turvallisuus” -esitteen taulukosta, jossa on esitetty yleisimpien mallien vammautumis- ja onnettomuusriskit ([linkki](#))

Passiivinen turvallisuus

= *Suojaa kuljettajaa ja matkustajia onnettomuuden sattuessa*

- **Turvatyyny:** etuturvatyyny, sivuturvatyyny (suojaa vartaloa), verhoturvatyyny (suojaa päätä) sekä jalankulkijoita varten suunniteltu turvatyyny
- **Aktiiviset pääntuet** seuraavat törmäyksessä pään liikerataa ja näin pienentävät niskaan kohdistuvaa "whiplash"-iskua
- Joihinkin automalleihin on saatavissa onnettomuuden ennakointijärjestelmä, joka valmistelee passiivisia turvajärjestelmiä onnettomuutta varten törmäyksen näyttäessä väistämättömältä (esim. kiristää turvavyöt ennen törmäystä)

Turvavyön kiinnittäminen on ehdoton edellytys auton turvarakenteiden ja -varusteiden toiminnan kannalta

Aktiivinen turvallisuus

= *Auttaa ehkäisemään autoa joutumasta onnettomuuteen*

- **Ajonvakautusjärjestelmä (ESC):** pyrkii pitämään auton keulan kohti menosuuntaa ja näin estämään auton sivuluistoa
- **Kuljettajan vireystilan valvonta -järjestelmä (DDS):** tarkkailee kuljettajan silmän liikkeitä, ajolinjaa tai ajotapaa ja ilmoittaa tauon tarpeesta
- **Kaistavahtijärjestelmä (LDW):** tarkkailee kaistaviivoja ja tarvittaessa varoittaa kuljettajaa täristämällä ohjauspyörää tai kääntää auton kulkusuuntaa
- **Nopeusvaroitin:** varoittaa nopeusrajoitusta suuremmasta ajonopeudesta
- **Rengaspaineen tarkkailujärjestelmä (TPMS):** varoittaa alhaisista paineista
- **Sokean kulman varoitin (BSM):** järjestelmä varoittaa kuljettajaa havaitessaan katvealueella jotakin

Kiitos ja turvallista matkaa!

www.lvk.fi